

Nor da Emiliana Zubeldia?

Emiliana Zubeldia, Nafarroako piano-jotzaile ospetsua.

Piano-jotzaile eta konpositore nafarrak atzerrian garatu zuen bere musika-ibilbidea. Paris, New York eta Hermosillo (Mexiko) oso garrantzitsuak izan ziren bere jardun profesionalean, batez ere Mexikoko hiria. Musikari ospetsua bihurtu zen bertan, nahiz eta gure artean ezezaguna izan. Ezagutu nahi duzue?

Audioa entzun ondoren lotu esaldiak eta tokiak: non gertatu zen? (toki batean baino gehiagotan izan daiteke)

<https://labur.eus/xnqHI>

*Emiliana Zubeldía, 1914. urtean
Donostiako Kasinoan eskaini zuen kontzertuan
Irudia: Egile ezezaguna (Jabari Publikoa)*

	Nafarroan	Madriilen Espainian	Parisen Frantzian	New Yorken Ameriketara	Hemosillon Mexikon
1888ko abenduaren 6an jaio zen					
Musika-ikasketak egin zituen					
1909an piano-kontzertuak ematen hasi zen					
Augusto Novaro ikertzailea ezagutu zuen					
Musika-obra asko konposatu zituen					
Abesbatza sortu zuen bertako unibertsitatean					
Telebistako saioetan parte hartu zuen					
Emiliana Zubeldiari buruzko liburua argitaratu zuten					

ERANTZUNAK

	Nafarroan	Madrilen Espainian	Parisen Frantzian	New Yorken Ameriketan	Hemosillon Mexikon
1888ko abenduaren 6an jaio zen	✓	✗	✗	✗	✗
Musika-ikasketak egin zituen	✓	✓	✓	✗	✗
Piano-kontzertuak ematen hasi zen	✗	✓	✓	✓	✗
Augusto Novaro ikertzailea ezagutu zuen	✗	✗	✗	✓	✗
Musika-obra asko konposatu zituen	✗	✗	✗	✗	✓
Abesbatza sortu zuen bertako unibertsitatean	✗	✗	✗	✗	✓
Telebistako saioetan parte hartu zuen	✗	✗	✗	✗	✓
Emiliana Zubeldiari buruzko liburua argitaratu zuten	✓	✗	✗	✗	✗

TRANSKRIPZIOA

Emiliana Zubeldia, Nafarroako piano-jotzaile ospetsua

Emiliana Zubeldia Nafarroako Jaitz herrian jaio zen 1888. urteko abenduaren 6an. Ume-umetatik erakutsi zuen musikarako trebetasuna, etxean eta jendartearen; horren adierazle da honako datua: bost urte besterik ez zituela eskaini zuen lehen emanaldia.

Emilianak musika-ikasketak Nafarroan hasi zituen lehendabizi, geroago Madriken jarraitu eta, azkenik, Parisen bukatu. Beti erakutsi zuen hobetzeko eta gauza berriak ikasteko grina. Ikasketak amaituta, Parisen geratzea erabaki zuen, baina aitaren heriotzagatik Iruñera itzuli zen.

1909. urtean Emiliana piano-emanaldiak eskaintzen hasi zen: Espainian, Frantzian, Ameriketara... Arrakasta arrakastaren atzetik izan zuen. Bere jaioteritik aldentuta, Parisen egin zituen hainbat urte, 1930. urtean New Yorkera joatea erabaki zuen arte. Bertan ezagutu zuen Augusto Novaro, Zubeldiaren musika-ibilbidean oso pertsona garrantzitsua izan zen musika-ikertzailea. Fenomeno akustiko naturalak lantzen zituen Novarok, eta Nafarroako piano-jotzailea jarraitzaile sutsua bihurtu zen.

New Yorketik Mexikora joan zen, eta bertako herritartasuna lortu zuen. Mexiko Hirian izan zuen auto-istripuak eskuin besoko nerbioei eragin zien, pianorako zuen abilezia apalduz. Emanaldietatik urrunduta, sorkuntzan eta irakaskuntzan hasi zen. Musika-konposizio ugari egin zituen eta 1947. urtean musika-irakasle aritu zen Mexikon, Hermosillo hiriko Sonora Unibertsitatean.

Solfeoa, musikaren historia eta pianoa irakasteaz gain, Unibertsitateko abesbatza sortu zuen. Emilianak arrasto luzea utzi zuen Unibertsitatean, eta baita Hermosillo hirian ere. Izan ere, beste hainbat musikarirekin batera garaiko musikari ezagunen kontzertuak eta hitzaldiak antolatzen hasi zen.

Era berean, bere ikasleak Mexikoko piano-jotzaile onenetakoak bihurtu ziren, eta berak sortutako abesbatzak lehiaketa ospetsuenak irabazten zituen. Telebista-saio arrakastatsuenetan ere parte hartzen zuen.

Emilianaren osasuna, ordea, pattaltzen hasi zen sasoi hartan, eta bigarren lerro batean geratzea erabaki zuen. Ordurako, hala ere, Nafarroaraino iritsia zen berak emandakoa, eta merezimenduz aitortu zitzaion egindako lan hori guztia Nafarroako Gobernuak 2012. urtean argitaratu zuen liburuan: Emiliana de Zubeldia, una vida de música. Emiliana 1987ko maiatzaren 26an hil zen.